

Roséns lada,¹ Saxdalen, Grangärde sn, Dalarna

Dendrokronologisk undersökning

av Torbjörn Axelson, mars 2012

Den 5 mars 2012 tog jag prov ur en större timmerlada i Saxdalen (omedelbart norr om korsningen mellan Lövens väg och Facktorpsvägen), [60° 8' 35.49" N, 14° 59' 57.16" E](#). Ladan som är ganska stor, och indelad i rum, vars användning kan ha växlat, ger intryck av att ha blivit uppförd ganska hastigt och utan överdriven omsorg om detaljerna.

Prov togs ur fem stockar (D4, D1, D5, D6, D10) i den sydöstra väggen. Proven, som alla är av tall med 48-61 mätta ringar vardera, har i tre fall en yttersta ofullständig ring som indikerar fällning under högsommaren 1883, medan två andra har yttersta bevarade ring från 1880 (fullständig). Stockytorna är delvis nötta, och det kan nog inte säkert avgöras om de båda proven med yttersta ring från 1880 (stockarna D4 och D5) verkligen är fällda tidigare än de andra, eller bara förlorade ringar genom nötning. Provytan är på dessa båda prov betydligt ljusare och friskare än på de andra, vilket talar för skavning. Också granskning av foton tagna vid provtillfället antyder samma möjlighet. Proven har god passning mot varandra och mot lokala tallkronologier

Åtminstone en del av stockarna har alltså fällts sommaren 1883 och timringen har därför troligen skett ungefär samtidigt, alltså sensommaren 1883.

```
Cybis CDendro, Algorithm: Mean of sliding frame algorithms (2,0,T)
Correlations between available samples in SxHgL.fil and
Grangard2 dated to 2004 with corr >= 0,49 and with overlap >= 45
Results sorted according to decreasing correlation coefficient values.
  T-  Over
  Corr Test lap
all... 0,74 8,36 61 based on 5 members
SxHgL3a 0,64 5,78 50 1883 D6. vk. yttersta ofulst?
SxHgL0a 0,61 5,17 48 1880 D4. vk?
SxHgL2a 0,60 5,59 58 1880 D5. vk? yttersta ev skadat.
SxHgL1a 0,56 4,39 45 1882 D1 +ofullst (ca juli?)
SxHgL4a 0,49 4,20 57 1882 D10, + ofulst (ca början juli?)
```

Noter

- ¹ [Roséns lada](#) är den lämpliga beteckningen. Vid provtagningstillfället rådde dock tyvärr oklarhet om till vilken gård ladan hör, vilket föranledde det något missvisande valet av filnamn.
- ² Axelson, T.: [GrangardePISY](#), Referensserie för tall, Grangärde

Denna och andra dendrokronologiska studier av T. Axelson återfinns på taxelson.se/dendro/obj/

Mätvärden (rådata)

```
SxHgL 1 Roséns lada, Saxdalen, Grangärde sn, Dalarna PISY
SxHgL 2 Sweden Pinus sylvestris 160m 6009N1458E 1820 1883
SxHgL 3 T. Axelson
SxHgL #### location=60.15979 14.97014:
SxHgL0a 1830 433 437 331 293 311 300 262 255 221 159
SxHgL0a 1840 168 117 150 200 176 186 215 164 163 141
SxHgL0a 1850 135 134 105 76 114 133 134 150 185 137
SxHgL0a 1860 134 119 96 90 94 84 95 61 54 47
SxHgL0a 1870 67 69 59 60 71 70 73 74 107 73
SxHgL0a 1880 67 999
SxHgL0a #### D4. vk?
SxHgL1a 1835 345 362 334 294 252
SxHgL1a 1840 241 177 189 289 290 279 278 216 154 147
SxHgL1a 1850 164 168 126 89 131 179 239 319 290 229
SxHgL1a 1860 177 101 104 106 97 107 130 72 85 105
SxHgL1a 1870 143 141 134 130 108 99 104 136 123 93
SxHgL1a 1880 93 58 60 999
SxHgL1a #### D1 +ofullst (ca juli?)
SxHgL2a 1820 298 204 203 204 194 222 254 267 250 234
SxHgL2a 1830 222 184 156 169 196 165 175 157 161 146
SxHgL2a 1840 109 100 136 152 167 220 190 164 141 134
SxHgL2a 1850 152 137 119 69 116 117 119 152 158 123
SxHgL2a 1860 124 118 111 125 127 158 176 99 116 92
SxHgL2a 1870 108 103 98 94 108 105 97 83 94 67
SxHgL2a 1880 77 999
SxHgL2a #### D5. vk? yttersta ev skadat.
SxHgL3a 1831 256 244 276 363 298 296 267 215 200
SxHgL3a 1840 223 192 170 242 267 259 232 189 229 209
SxHgL3a 1850 159 140 124 70 108 166 236 236 188 139
SxHgL3a 1860 146 120 90 63 81 86 78 53 57 63
SxHgL3a 1870 74 58 57 58 53 41 41 41 65 43
SxHgL3a 1880 63 37 54 45 999
SxHgL3a #### D6. vk. yttersta ofulst?
SxHgL4a 1823 214 191 250 317 323 330 245
SxHgL4a 1830 242 230 235 217 245 206 241 216 202 246
SxHgL4a 1840 154 101 135 188 203 182 171 150 161 134
SxHgL4a 1850 86 91 97 69 113 155 183 218 210 187
SxHgL4a 1860 138 121 99 71 92 102 90 79 76 45
SxHgL4a 1870 62 54 66 54 66 58 51 55 56 43
SxHgL4a 1880 57 51 71 999
SxHgL4a #### D10, + ofulst (ca början juli?)
```